GOFAL Ysgrifennu

Golwg Fanwl ar Lythrennedd

Blaenlythrennau'r disgybl:

Dyddiad geni:

Ysgol:

Cynnwys:

Y1. Sillafu Geiriau Unigol A

Y2. Sillafu Geiriau Unigol B

Y3. Cyflymdra Ysgrifennu a chywirdeb sillafu Cymraeg

Y1. Sillafu geiriau unigol A

Bydd angen darn o bapur llinellau ar y disgybl, a phen neu bensil i ysgrifennu.

Gellir gweinyddu'r profion sillafu ac ysgrifennu fesul grŵp neu'n unigol.

Dwedwch:

"Rwy'n mynd i ddweud cyfres o eiriau ac rwyf eisiau i chi eu hysgrifennu. Arhoswch nes fy mod wedi gorffen dweud y gair cyn ysgrifennu. Rwy'n mynd i ddweud y gair, yna byddaf yn ei ddefnyddio mewn brawddeg, ac yna byddaf yn ei ddweud eto. Rwyf eisiau i chi geisio ysgrifennu pob gair, ond nid y brawddegau cyfan, hyd yn oed os nad ydych chi'n siŵr sut i ysgrifennu'r gair."

Enghraifft: *"Mam. Mae mam yn y car. Ysgrifennwch 'mam'."*

	Eitem	Brawddeg
1	mam	Mae mam yn y car.
2	dod	Wyt ti'n dod i'r parti?
3	peth	Gwnewch un peth ar y tro.
4	dosbarth	Ewch i'r dosbarth cofrestru, os gwelwch yn dda!
5	llaw	Mae pum bys ar fy llaw.
6	hwyl	Mae llawer o hwyl i'w gael yng ngwersyll Llangrannog.
7	nifer	Mae nifer o blant yr ysgol yn canu mewn côr.
8	mis	Sawl mis sydd mewn blwyddyn?
9	poeth	Mae'n well gen i dywydd poeth nag oer.
10	trin	Mae'r doctor yn trin dwsinau o gleifion mewn wythnos.
11	gwlad	Peth cyffrous yw ymweld â gwlad arall.
12	croeso	Rhaid ymestyn croeso i ymwelwyr i'r pentref.
13	cerdded	Yfory byddwn yn cerdded ar hyd yr afon.
14	hanner	Hoffet ti gael hanner y frechdan hon?
15	achosi	Doedd y plentyn ddim yn bwriadu achosi difrod i'r tŷ gwydr.
16	cefn	Mae Huw yn eistedd ym mlaen y car a Sara yn eistedd yn y cefn.
17	canolfan	Mae fy chwaer am gael ei pharti mewn canolfan hamdden.
18	gwledig	Mewn ardaloedd gwledig, weithiau mae rhaid teithio'n bell i gyrraedd siop fawr.
19	canlyniad	Rwy'n aros i glywed canlyniad y prawf.
20	llyfrgell	Lle da i weithio a darllen yw'r llyfrgell.
21	penderfyniad	Bu'r pwyllgor yn trafod am oriau cyn gwneud penderfyniad.
22	cryf	Peiriant cryf iawn yw Jac Codi Baw.
23	crwydro	Roedd y ci bach yn crwydro am oriau nes cyrraedd adref.
24	gwneud	Rydw i wedi gwneud cerdyn penblwydd i ti!
25	perffaith	Mae'n anodd dylunio cylch perffaith!
26	annwyl	Mae hen wlad fy nhadau yn annwyl i mi.
27	oedolyn	Pris tocyn oedolyn yw pum punt.
28	ffurfio	Weithiau, mae angen ymarfer ffurfio llythrennau yn gywir.
29	cenedlaethol	Dylai pawb cefnogi'r tîm cenedlaethol.
30	rhywun	Mae rhywun wrth y drws!
31	seiliedig	Roedd yr erthygl yn seiliedig ar gyfweliad gyda'r Prif Weinidog.
32	adlewyrchu	Mae'r lleuad yn adlewyrchu golau'r haul.
33	unigryw	Mae'r ffrog briodas hon yn unigryw.
34	dibynnu	Mae'r ffarmwr yn dibynnu'n llwyr ar ei gi defaid.
Rhowch 1 marc ar gyfer pob ateb cywir		***Cyfanswm***

Y2. Sillafu geiriau unigol B

Bydd angen darn o bapur llinellau ar y disgybl, a phen neu bensil i ysgrifennu.

Gellir gweinyddu’r profion sillafu ac ysgrifennu fesul grŵp neu’n unigol.

Dwedwch:

“Rwy'n mynd i ddweud cyfres o eiriau ac rwyf eisiau i chi eu hysgrifennu. Arhoswch nes fy mod wedi gorffen dweud y gair cyn ysgrifennu. Rwy'n mynd i ddweud y gair, yna byddaf yn ei ddefnyddio mewn brawddeg, ac yna byddaf yn ei ddweud eto. Rwyf eisiau i chi geisio ysgrifennu pob gair, ond nid y brawddegau cyfan, hyd yn oed os nad ydych chi'n siŵr sut i ysgrifennu'r gair.”

Enghraifft: *“Pen. Cost y daith yw punt y pen. Ysgrifennwch ‘pen’.”*

	Eitem	Brawddeg
1	pen	Cost y daith yw punt y pen.
2	dal	Fedra i ddim dal y bêl.
3	coch	Os oes golau coch, arhoswch.
4	dyfodol	Bydd y project yn dechrau yn y dyfodol agos.
5	awr	Ar ôl awr o aros, daeth y bws o'r diwedd.
6	bwyd	Roedd y bwyd yn flasus iawn yn y bwyty lleol.
7	meddwl	Weithiau mae fy meddwl yn crwydro yn lle canolbwyntio!
8	anferth	Roedd castell anferth ar ben y bryn.
9	llawn	Roedd y llong yn llawn teithwyr cyffrous.
10	adnabod	Doeddwn i ddim yn adnabod yr ymwelwyr.
11	gweld	Roedd yn braf gweld y machlud dros y môr neithiwr.
12	teulu	Bydd y teulu i gyd yn ymgynnull ar gyfer y Nadolig.
13	torri	Rhaid torri'r siâp yn ofalus gyda siswrn.
14	hwnnw	Dwi'n meddwl mai hwnnw yw'r athro newydd.
15	creu	Ydy hi'n bosib creu model Lego o'r ysgol?
16	syth	Rhedodd y ci yn syth at y bêl heb oedi.
17	teithio	Braf byddai teithio i'r lleuad rhyw ddydd!
18	cyffredin	Mae'r frân yn aderyn cyffredin yng Nghymru.
19	adeilad	Mae'r llyfrgell wedi ei leoli mewn adeilad newydd.
20	sefyllfa	Mae'r sefyllfa yn gofyn i ni feddwl yn ofalus.
21	ennill	Roedd hi'n hapus i ennill y gêm.
22	byw	Faint o bobl sy'n byw yng Nghymru?
23	papur	Rhowch eich enw a'r dyddiad ar y papur glas.
24	ysbyty	Aeth y claf i'r ysbyty am driniaeth.
25	dychwelyd	Roedd yn braf dychwelyd adref ar ôl y gwyliau.
26	amddiffyn	Mae'n bwysig amddiffyn eich hun rhag y tywydd garw.
27	amrywiol	Mae'r siop yn gwerthu losin amrywiol i bawb.
28	cymhleth	Mae problemau cymhleth yn anodd eu datrys.
29	cynulleidfa	Mae gofyn i bob cynulleidfa aros yn dawel i'r perfformwyr.
30	anwybyddu	Ni ddylai neb anwybyddu rheolau ysgol.
31	ieithyddol	Mae'n bwysig cadw traddodiadau ieithyddol yn ein cymuned.
32	llwyddiannus	Ar ôl llawer o waith caled, roeddwn i'n llwyddiannus.
33	amrywiaeth	Mae'r ardd yn llawn amrywiaeth o flodau hardd.
34	diwylliannol	Mae'r gwaith ymchwil yn canolbwyntio ar ddylanwadau diwylliannol yn y gymdeithas.

Rhowch 1 marc ar gyfer pob ateb cywir	***Cyfanswm***	

Y3. Cyflymdra ysgrifennu

Bydd angen darn o bapur llinellau ar y disgybl, a phen neu bensil i ysgrifennu. Rhowch y sbardun ysgrifennu i'r disgybl/ ion.

Dwedwch:

Rwyf i am i chi ysgrifennu am ddeg munud. Rwyf am i chi ysgrifennu fel petaech chi'n gwneud gwaith dosbarth – eich cyflymdra arferol wrth ysgrifennu. Fe fydd gennych chi gwpl o funudau i gynllunio ac yna byddaf yn dechrau'r cloc pan fyddwch yn barod i ysgrifennu.

Rwyf am i chi ysgrifennu amdanoch chi eich hun. Dyma rai syniadau i helpu. Does dim rhaid dweud y gwir - fe allech chi wneud yr holl beth i fyny os hoffech, neu fe allech chi ysgrifennu am unrhyw beth arall sydd o ddiddordeb i chi. Dim ond eich bod yn parhau i ysgrifennu ar gyflymdra arferol am y deg munud cyfan.

Ysgrifennwch mewn brawddegau a defnyddiwch baragraffau os ydych chi'n gallu. Peidiwch boeni'n ormodol am sillafu oherwydd prif bwrpas y prawf yw gweld faint o eiriau allech chi ysgrifennu mewn deg munud.

Rhowch gyfle i ofyn cwestiynau a phan fod y disgybl/ ion yn barod, dwedwch wrthynt i ddechrau.

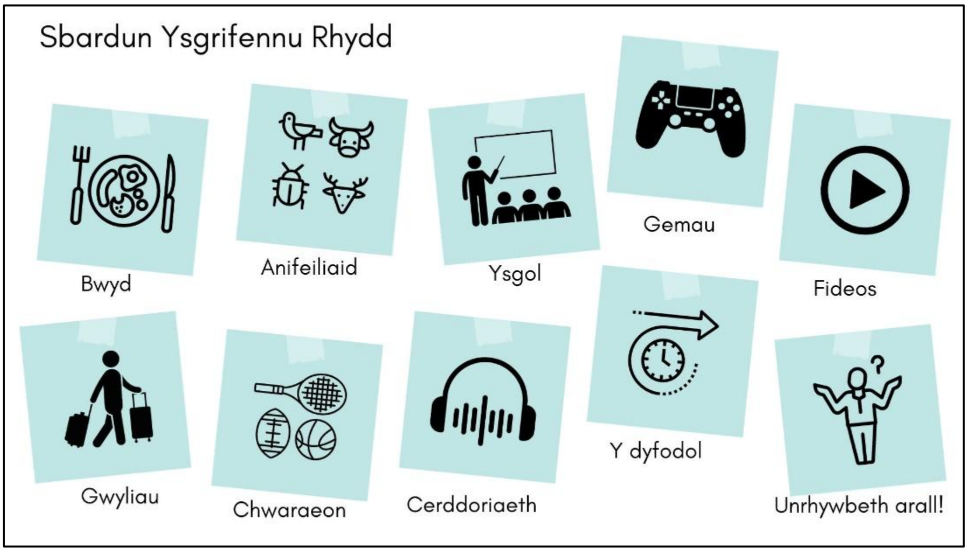

Canllawiau marcio

Cyfrifwch pob gair a ysgrifennwyd o fewn y 10 munud.

Cyfrwch geiriau os ydynt:

- 2 lythyren neu fwy (heblaw geiriau go iawn fel “i”, sydd yn cyfri fel un gair
- Yn ddealladwy
- Yn annealladwy
- Wedi eu sillafu’n gywir
- Wedi eu sillafu’n anghywir
- Wedi eu croesi allan

Cyfrifwch rhifau fel un gair.

Cyfrifwch talfyriadau (abbreviations) fel un gair.

Cyfrifwch dyddiadau (ee 12.3.24) fel un gair.

Os ydy disgybl yn ysgrifennu dau air neu fwy fel un gair, cyfrifwch y nifer cywir o eiriau. Er enghraifft, fe fyddai “Rydwi” yn cyfri fel 2 air.

Nifer o eiriau a ysgrifennwyd	
Nifer o wallau sillafu geiriau Cymraeg *	
Canran gwallau sillafu Cymraeg *	

* Gweler y canllaw am fanylion marcio’r prawf